

A PÁPASÁG LÉTREJÖTTE. A NÉPVÁNDORLÁS ÚJABB HULLÁMA

A nyugati és a keleti kereszténység különbözőségei

Több egyházi központ kialakulása: Alexandria, Jeruzsálem, Antiochia, Konstantinápoly, Róma – az itteni püspököket patriarchának nevezték

A birodalom kettéválása: 395. Theodosius

A kereszténység a két területen	NYUGATRÓMAI BIRODALOM	KELETRÓMAI BIRODALOM
központok	Róma	Alexandria, Konstantinápoly, Antiochia, Jeruzsálem – de: Konstantinápoly kivételével ezeket elfoglalták az arabok.
az egyház feletti világi uralom	eltűnt az egyház feletti világi uralom – Róma püspökei a keleti császároktól is függetlenítették magukat	megmaradt a császár uralma az egyház felett
az egyház nyelve	latin	görög
fennhatósága	Kiterjed: germánok, dánok, csehek, lengyelek, magyarok megtérítése	Visszaszorul: Alexandriát, Jeruzsálemet, Antiochiát elfoglalják az arabok
liturgia	különbségek	különbségek
Egyházszakadás 1054.	A pápa kiátkozza a konstantinápolyi pátiárkát RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ	A konstantinápolyi pátiárka kiátkozza a pápát ORTODOX EGYHÁZ

A nyugati egyház és a Pápai Állam

- **Róma:** önállóan fejlődik, mivel Itáliában nincs erős központi hatalom
- I. (Nagy) Leó(440-461): elsőnek követeli a római püspök elsőbbségét, hogy mint Szent Péter örökösének csak neki járjon ki a „pápa” cím
- Nagy Szent Gergely (590-604) pápa tevékenysége: térítő munka + bencések támogatása
- Gregorián zene, liturgia megreformálása
- Lazítja a Konstantinápolytól való függést, létrehozza pápai hivatalt
- Egyházi birtokok rendbehozása

A szerzetesek

- Keleten: remeték
- Nyugaton: kolostorok – könyvek másolása, földművelés, térítés
- 529. Nursiai Szt. Benedek – Monte Cassino

A Pápai Állam létrejötte

- VI. század: longobárd hódítók veszélyeztették Rómát
- 754. Kis Pippin legyőzte a longobárdokat
- 756. Róma és Ravenna környékét a pápának adományozta (III. István(752-757):) ez a Pápai Állam létrejötte
- Jelentősége: a pápák mint világi uralkodók gyakorolhatták a hatalmukat
- **III. Leó:** 800. Nagy Károly megkoronázása

- **I. Miklós**(858-867): constantinusi adománylevél: mikor a császár Bizáncba tette át a székhelyét, a nyugati részek vezetésével a római püspököket bízta meg.
- **Szerzetesek** – keleten: főleg elmélkedések, aszkéta életmód
- Nyugaton: közösségekben élnek
- a kolostorok vezetője: apát
- Fogadalom: szüzesség, szegénység, engedelmisség
- Gyakorlati tevékenység: földművelés, könyvek másolása, térítőmunka
- Első szerzetesrend: bencés rend – Nursiai Szent Benedek (480-543) alapította
- 529. Monte Cassino: első kolostor

A Frank Birodalom felbomlása

- Belső problémák:
- Nagy Károly utódai felosztották a Birodalmat egymás között
- Fia: Jámbor Lajos – három fia:
- 843. Verduni szerződés
- Nyugati részek: Kopasz Károly (843-8779)
- Keleti részek: Német Lajos (843-876)
- Itália, Burgundia, Lotharingia: Lothar(843-855)
- A kialakult három birodalomrész sem volt egységes: grófságok, tartományok laza halmazára bomlott
- Külső támadások: normannok, arabok, magyarok betörései

Normannok, arabok, magyarok támadásai

- VIII. sz. a viking szétraajzás sematikus ábrája
- Arabok: a Frank Birodalom széthullása után támadások:
- Szicília, Dél-Itália és az egykori Gallia ellen
- 895-900. Magyar honfoglalás után a magyarok azonnal kalandozó hadjáratokba kezdtek

A Nyugat válasza

- Keleti Frank állam: 911. Karoling dinasztia kihalt – köv.:
- I. (Madarász)Henrik (919-936) – Szász dinasztia tagja
- 933. Merseburg: megállította a magyarokat
- I. (Nagy) Ottó: 955. Augsburg- döntő csapást mért a magyarokra
- Meghódította az Elba és az Odera vidékén élő szlávokat
- Kereszténység terjesztése
- Észak-Itáliát is a birodalmához csatolta
- 962. Császárrá koronáztatta magát Rómában (XII. János pápa): a Német-Római Birodalom kialakulása
- 973. Quedlinburg: Birodalmi Gyűlés – itt hódoltak neki az újonnan kialakult keleti államok követői

Britannia

- Rómaiak után: kelták=britek
- VI. sz. germánok=angolok és szászok
- Köv.: a briteket kiszorítják: Wales, Skócia és egy részük a Kontinensre(=Bretagne)
- Angol és szász királyságok létrejötte: harcok egymás ellen (Artur király)
- VIII-IX. század: normann-vikingek támadásai
- Nagy Alfréd (871-899) királyuk vezetésével visszaverték a normannokat